

Lucian Dîncă

Împărăția lui Dumnezeu predicată
de Isus prin parabole

Comentarii patristice la parabolele Mântuitorului

Galaxia Gutenberg

2024

CUPRINS

Prefață	9
Studiu introductiv	15
1. Ce este parabola?.....	15
2. Scopul folosirii parabolei.....	18
3. Conținutul parabolelor lui Isus.....	21
4. Originalitatea parabolelor în predica lui Isus.....	25
Comentarii patristice la parabolele Mântuitorului	35
1. Talanții / minele sau „darurile lui Dumnezeu” – Mt 25,14-30 // Lc 19, 11-27.....	35
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>Comentarii la Evanghelia după Matei,</i> <i>„Omilia nr. 783-4”</i>	37
Sfântul Ambroziu – <i>Tratat la Evanghelia după sfântul Luca, cartea VIII, 91-96</i>	44
Sfântul Ieronim – <i>Comentarii la Evanghelia după sfântul Matei, IV, 14-30</i>	45
Sfântul Grigore cel Mare – <i>Omilii despre Evanghelie, cartea I, „Omilia nr. 9”</i>	48
Sfântul Augustin – <i>Omilii adresate credincioșilor, „Omilia nr. 94”</i>	52
Învățăături desprinse din tâlcuirea parabolei.....	54
Bibliografie.....	55
2. Fiul risipitor sau „Milostivirea Tatălui” – Luca 15,11-32.....	56
Sfântul Ambroziu – <i>Comentarii la Evanghelia după sfântul Luca, cartea a VII-a</i>	57
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>Omilii despre penitență, Omilia 13-4:</i> <i>despre fiul risipitor</i>	60
Sfântul Augustin – <i>Întrebări asupra Evangheliilor. Întrebări asupra Evangheliei</i> <i>după sfântul Luca</i>	62
Sfântul Ieronim – <i>Explicația parabolei „fiului risipitor”</i>	66
Învățăături desprinse din aceste tâlcuiri.....	82
Bibliografie.....	86
3. Semănătorul sau „Cuvântul lui Dumnezeu rodește” – Marcu 4,1-20 / Mt 13,1-23.....	87
Beda Venerabilul – <i>Tâlcuiri la parabola semănătorului</i>	89
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>Comentarii la parabola semănătorului</i>	91
Sfântul Augustin – <i>Întrebări la Evanghelii; despre parabola semănătorului</i>	95
Origen din Alexandria – <i>Comentarii la parabola semănătorului</i>	97
Eusebiu de Cezareea – <i>Demonstrația evanghelică, explicații la parabola semănătorului</i>	98
Sfântul Grigore cel Mare – <i>Omilie la parabola semănătorului</i>	100

Învățături desprinse din aceste tâlcuiri	100
Bibliografie	102
4. Cele zece fecioare sau „invitația la vigilență” – Matei 25,1-13	103
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>Omilia LXXIII: despre parabola celor zece fecioare</i>	103
Sfântul Ieronim – <i>Comentarii la Evanghelia după sfântul Matei</i>	108
Origen din Alexandria – <i>Tratatul nr. 32 la Evanghelia după sfântul Matei</i>	110
Sfântul Augustin – <i>Omilia nr. 22, despre învățăturile Domnului;</i> <i>Omilia XCIII, Cele 10 fecioare sau puritatea intenției</i>	111
Învățături desprinse din tâlcuirea parabolei	122
Bibliografie	124
5. Lucrătorii de la ultimul ceas sau „răsplata în	
Împărăția lui Dumnezeu” – Matei 20,1-16	125
Origen din Alexandria – <i>Comentarii la Evanghelia după sfântul Matei,</i> <i>„Omilia nr. 10”</i>	126
Sfântul Ieronim – <i>Comentarii la Evanghelia după sfântul Matei, „Omilia nr. 20”</i>	127
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>Comentarii la Evanghelia după sfântul Matei,</i> <i>„Omilia nr. 64”</i>	129
Sfântul Grigore cel Mare – <i>Omiliile la Evangheliile, „Omilia nr. 19”</i>	137
Sfântul Augustin – <i>Omiliile la Vechiul Testament, Evangheliile și Faptele apostolilor,</i> <i>„Omilia 87”</i>	144
Învățături desprinse din tâlcuirea parabolei	155
Bibliografie	157
6. Bunul Samaritean sau „compasiunea lui Isus Cristos” –	
Luca 10,25-37	158
Sfântul Grigore de Nyssa – <i>Despre creația omului, cap. VIII</i>	159
Sfântul Chiril de Alexandria – <i>Comentarii la Evanghelia după sfântul Luca;</i> <i>Omilia la textul Lc 10, 25-37</i>	160
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>Omilia nr. 32, la prima Scrisoare a sfântului Paul către</i> <i>Corinteni; Omilia nr. 43 la Evanghelia după sfântul Matei</i>	161
Sfântul Vasile cel Mare – <i>Omiliile despre iubirea de Dumnezeu și de aproapele</i>	162
Sfântul Augustin – <i>Întrebări la Evangheliile, II,19 & Omilia nr. 171</i>	164
Origen din Alexandria – <i>Omiliile la sfântul Luca, „Omilia nr. 34”</i>	167
Sfântul Ambroziu – <i>Tratat despre Evanghelia după sfântul Luca, VII, 69-84</i>	171
Învățături desprinse din tâlcuirea parabolei	174
Bibliografie	177
7. Ospățul de nuntă sau „Haina pentru Nunta Mielului” –	
Mt 22,1-14 // Lc 14,15-24	178
Origen din Alexandria – <i>Tratate la Evanghelia după sfântul Matei, „Tratatul nr. 20”</i>	179

Sfântul Augustin – <i>Omilia pentru credincioși</i> , „Omilia nr. 90”	182
Sfântul Ieronim – <i>Comentarii la Evanghelia după sfântul Matei</i> , „Capitolul 22, 1-14”	193
Sfântul Ambroziu – <i>Tratat la Evanghelia după sfântul Luca, cartea a VII-a:</i> <i>Lc 14,1-24</i>	195
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>Omilia la Evanghelia după sfântul Matei</i> , „Omilia nr. 69”	197
Sfântul Grigore cel Mare – <i>Omilia la Evanghelia</i> , „Omilia nr. 38”	208
Învățăături desprinse din tâlcuirea parabolei	220
Bibliografie	222
8. Lazăr și bogatul sau „starea în viața veșnică” – Luca 16,19-31	223
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>trei Omilii despre Lazăr și omul bogat</i>	225
Grigore din Nazianz – <i>Omilia nr. 14: despre iubirea săracilor</i>	266
Sfântul Ambroziu – <i>Explicații la Evanghelia după sfântul Luca:</i> <i>parabola bogatului rău</i>	287
Sfântul Augustin – <i>Întrebări despre Evanghelia, II, 38: despre Lazăr și bogatul rău</i>	291
Sfântul Grigore cel Mare – <i>Omilia la Evanghelia credincioșilor</i> , „Omilia nr. 40”	294
Învățăături desprinse din tâlcuirea parabolei	305
Bibliografie	307
9. Fariseul și vameșul la Templu sau „puterea rugăciunii smerite” – Luca 18,9-14	308
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>Omilia despre penitență</i> , „Omilia nr. 2,4-5”; <i>Omilie despre</i> <i>natura incomprehensibilă a lui Dumnezeu; Discurs despre fariseu și vameș</i>	308
Sfântul Augustin – <i>Omilia 36 – Despre cuvintele Domnului</i>	313
Theophylactus de Ohrid – <i>Comentarii la parabola fariseului și vameșului la templu</i>	314
Învățăături desprinse din tâlcuirea parabolei	316
Bibliografie	317
10. Cei doi debitori sau „chemarea la iertarea aproapelui” – Matei 18,21-35	318
Sfântul Ieronim – <i>Comentarii la Evanghelia după sfântul Matei (18,21-35)</i>	319
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>Omilia LXI despre parabola iertării aproapelui</i>	321
Sfântul Augustin – <i>Omilia LXXXIII – despre iertarea aproapelui</i>	332
Sfântul Vasile cel Mare – <i>Reguli monahale: întrebările 2 & 3</i>	338
Învățăături desprinse din tâlcuirea parabolei	343
Bibliografie	344
11. Oile și caprele sau „răsplata în viața veșnică” – Matei 25,31-46	345
Sfântul Ieronim – <i>Comentarii la Evanghelia după sfântul Matei, Mt 25,31-46</i>	347
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>Omilia la Evanghelia după sfântul Matei, nr. 79</i>	349
Sfântul Augustin – <i>Cetea lui Dumnezeu, cartea XX-a: judecata de apoi</i>	357

Sfântul Vasile cel Mare – <i>Omilia despre judecata de apoi, rostită în timp de secetă</i>	366
Învățături desprinse din tâlcuirea parabolei.....	377
Bibliografie.....	377
12. Bunul Păstor sau „Cristos Marele și Veșnicul Preot” –	
Ioan 10,1-21	378
Sfântul Augustin – <i>Tratate la Evanghelia după sfântul Ioan, nr. 45 & 46</i>	379
Sfântul Ioan Gură-de-Aur – <i>Omilia la Evanghelia după sfântul Ioan, nr. 59 & 60</i>	396
Sfântul Grigore cel Mare – <i>Omilia la Evanghelia, nr. 14, despre textul din In 10, 11-16</i>	411

Comentarii patristice la parabolele Mântuitorului

1. Talanții / minele sau „darurile lui Dumnezeu” –

Mt 25,14-30 // Lc 19, 11-27

⁴ Isus le-a zis: „Tot la fel, un om, voind să plece într-o călătorie, și-a chemat servitorii și le-a încredințat bunurile sale. ⁵ Și unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, iar altuia unul, fiecăruia după propria putere. Apoi a plecat. Îndată, ⁶ cel care primise cinci talanți s-a dus, a lucrat cu ei și a câștigat alți cinci. ⁷ La fel cel cu doi talanți, a câștigat alți doi. ⁸ Dar cel care primise unul, s-a dus, a săpat o groapă în pământ și a ascuns banii stăpânului său. ⁹ După mult timp, a venit stăpânul acelor servitori și le-a cerut cont. ¹⁰ Venind cel care primise cinci talanți, a adus alți cinci talanți, spunând: «Stăpâne, cinci talanți mi-ai dat, iată alți cinci talanți am câștigat!». ¹¹ Stăpânul i-a zis: «Bine, servitor bun și credincios! Peste puțin ai fost credincios, te voi stabili peste multe. Intră în bucuria stăpânului tău!». ¹² Venind apoi cel cu doi talanți, a spus: «Stăpâne, doi talanți mi-ai dat, iată alți doi talanți am câștigat!». ¹³ Stăpânul i-a zis: «Bine, servitor bun și credincios! Peste puțin ai fost credincios, te voi stabili peste multe. Intră în bucuria stăpânului tău!». ¹⁴ [În sfârșit], venind și cel care primise un talant, a zis: «Stăpâne, știam că ești un om aspru, care seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai împrăștiat ¹⁵ și, pentru

că m-am temut, m-am dus și am ascuns talantul tău în pământ. Iată, ai ce este al tău!». ¹⁶ Dar stăpânul i-a răspuns: «Servitor rău și leneș! Știai că secer unde n-am semănat și adun de unde n-am împrăștiat. ¹⁷ Deci trebuia să depui banii mei la bancheri, iar la venirea mea, aș fi retras ce este al meu cu dobândă. ¹⁸ Așadar luați de la el talantul și dați-l celui ce are zece talanți! ¹⁹ Pentru că oricui are i se va da și-i va prisosi, iar de la cel care nu are se va lua și ceea ce are. ²⁰ Iar pe servitorul netrebnic aruncați-l afară în întuneric: acolo va fi plânsul și scârșnirea dinților!».

²¹ Pe când ascultau acestea, [Isus] le-a mai spus o parabolă, pentru că se apropiau de Ierusalim, iar ei credeau că împărăția lui Dumnezeu avea să se arate în curând. ²² Așadar, le-a spus: „Un om nobil a plecat într-o țară îndepărtată ca să primească un regat și apoi să se întoarcă. ²³ A chemat zece dintre servitorii săi, le-a dat zece mine și le-a zis: «Investiți-le până când voi veni!». ²⁴ Însă cetățenii săi îl urau și au trimis în urma lui o solie să spună: «Nu vrem ca acesta să domnească peste noi». ²⁵ Când s-a întors, după primirea regatului, a poruncit

să fie chemați la el servitorii cărora le dăduse argintul ca să afle cât au câștigat.¹⁶ Când a venit primul, a spus: «Stăpâne, mina ta a adus venit alte zece mine».¹⁷ El i-a zis: «Bine, servitor bun! Pentru că ai fost fidel peste puține lucruri, să ai autoritate peste zece cetăți».¹⁸ Apoi a venit al doilea și a spus: «Mina ta, stăpâne, a mai făcut cinci mine».¹⁹ Iar el i-a spus: «Și tu vei fi peste cinci cetăți».²⁰ A venit un altul și i-a spus: «Stăpâne, iată mina ta pe care am pus-o deoparte într-un ștergar,²¹ întrucât m-am temut de tine, căci ești un om aspru: iei ce nu ai pus și seceri ce nu ai semănat».²² El

i-a spus: «Din gura ta te judec, servitor rău! Știai că sunt un om aspru; că iau ce nu am pus și secer ce nu am semănat».²³ Atunci de ce nu ai pus banii mei la bancă? La întoarcere, i-aș fi luat cu dobândă».²⁴ Și a zis celor care erau de față: «Luați mina de la dânsul și dați-o celui care are zece mine!»²⁵ Dar ei i-au zis: «Stăpâne, are deja zece mine!».²⁶ «Vă spun: oricui are i se va da, iar de la cel care nu are se va lua și ceea ce are».²⁷ Iar pe dușmanii mei, care nu au voit ca eu să domnesc peste ei, aduceți-i aici și ucideți-i în fața mea!».

Parabola talanților, numită astfel în *Evanghelia după sfântul Matei*, iar la sfântul Luca, parabola minelor, deseori este rău tradusă și adesea și mai rău înțeleasă sau comentată. Există probabil și dificultatea noastră simptomatică în a crede în darul gratuit pe care ni-l face Dumnezeu cu atâta generozitate. Deseori spunem în românește despre cineva care are anumite aptitudini particulare că are „talent”: în muzică, în sport, în management, în matematică etc.; a avea talent înseamnă așadar a avea o îndemânare aparte în vreun domeniu sau altul. În vremea lui Isus, talantul era norma pentru a măsura greutatea metalelor prețioase: pentru a ne face o idee, un talant însemna circa 34 kg de aur sau de argint. După cum putem constata, omul din parabolă împarte cu dărnicie avutul său: cinci talanți + doi talanți + un talant = opt talanți, adică, circa 272 kg de aur sau argint, iar în *Evanghelia după sfântul Luca*: zece mine sunt împărțite în mod echitabil la zece servitori, fiecare primind câte o mină; dacă stăm și calculăm bine, ajungem la o avere însemnată, iar generozitatea omului este impresionantă. Parabola nu spune că a împărțit o parte din bunurile lui, ci toată averea, adică tot ce are. Totuși, dificultatea apare atunci când interpretăm parabola și constatăm nedreptatea lui la împărțirea averii: de ce unuia în dă cinci talanți, altuia doi talanți, iar altuia un talant? A dat fiecăruia *după propria putere*, spune parabola! Când Părinții Bisericii interpretează acest text, încearcă să concretizeze sensul lui în comunitatea pe care o păstoresc, aducând în actualitate mesajul evanghelic. Dumnezeu este cel care distribuie tot avutul său omului, fiecăruia după capacități, și cere în schimb tot după capacități. Un alt detaliu, Dumnezeu nu împrumută, ci dă, și o face în mod gratuit, fără niciun merit din partea noastră. Să-i ascultăm așadar pe

unii dintre acești comentatori din antichitatea creștină pentru a ne destăinui secretele lor spirituale:

Sfântul Ioan Gură-de-Aur

Comentarii la Evanghelia după sfântul Matei, „Omilia nr. 78,3-4”; interpretarea parabolei talanților: „*Vegheați, așadar, fiindcă nu știți nici ziua, nici ceasul când va veni Fiul Omului (Mt 25,13).*”

Isus Cristos ține să reamintească de fiecare dată aceste cuvinte pentru a ne arăta cât este de folositor pentru noi să nu știm ceasul morții noastre. Unde sunt așadar cei care se ascund toată viața în spatele leneviei (*akedia*) și nepăsării și nu se sinchiesc să răspundă, atunci când sunt îndemnați să facă pomană, că murind vor lăsa toate bunurile lor săracilor. Nu au decât să asculte aceste cuvinte și să se corecteze. Am văzut adeseori pe mulți vrând să facă bine în pragul morții, însă au murit atât de repede încât nu au putut lăsa nicio dispoziție cât privește împărțirea bunurilor lor. Așadar, parabola celor zece fecioare ne învață caritatea care se practică prin pomană; însă cea care urmează, parabola talanților, se referă la toți aceia care nu vor, sub nicio formă, să-i ajute pe semenii lor nici cu bunurile, nici cu sfaturile, nici cu hotărârea lor, nici cu nimic altceva și rămân neconținut închiși în ei înșiși.

Dumnezeu se comportă cu oamenii asemenea unui stăpân care, dorind să facă o călătorie lungă în afara țării, își cheamă servitorii și le încredințează bunurile lui. Unuia îi dă cinci talanți, altuia doi și celui de-al treilea un singur talant, fiecăruia după propriile puteri, și apoi pleacă. Cel care a primit cinci talanți, merge de îndată și îi fructifică, câștigând astfel alți cinci talanți; cel care a primit doi talanți, i-a valorizat și el și a câștigat alți doi; însă, cel care nu a primit decât un singur talant, nu a găsit altceva mai bun decât să meargă să sape o groapă în pământ și să ascundă talantul stăpânului acolo. Multă vreme după, stăpânul acelor servitori revine și cere fiecăruia socoteală pentru talanții primiți. Astfel, cel care primise cinci talanți, vine cu încă cinci, zicând: Doamne, mi-ai încredințat cinci talanți, iată am câștigat alți cinci talanți cu ei; Stăpânul nu poate decât să-l laude, zicându-i: *bine! servitor bun și fidel*; fiindcă te-ai dovedit a fi fidel peste puțin, iată îți voi încredința mai mult; intră în bucuria Stăpânului tău. Cel care primise doi talanți a venit și el înaintea Stăpânului și i-a zis: Doamne, mi-ai încredințat doi talanți, iată, am câștigat alți doi cu ei; Stăpânul îi spune: *bine! servitor bun și fidel*, fiindcă te-ai dovedit a fi fidel peste puțin, îți voi încredința mai mult; intră în bucuria Stăpânului tău. Dar de ce această parabolă ni-l reprezintă pe Dumnezeu asemenea unui Stăpân, după ce în parabola celor zece fecioare, dinaintea acesteia,

Dumnezeu era comparat cu un Mire? Pentru a ne arăta, prin această calitate de Mire, comuniunea foarte strânsă pe care Isus Cristos dorește să o aibă cu fecioarele care părăsesc totul din iubire față de el. Într-adevăr, în aceasta constă sensul fecioriei; de aceea sfântul Paul spune: *fecioara*, spune el, *care nu se căsătorește, se îngrijește de cele ale Domnului, cum să-i placă Domnului, ca să fie sfântă în trup și în duh* (1 Cor 7:34). Cineva îmi va spune că în sfântul Luca parabola este povestită diferit; răspunsul meu ar fi că cei doi evangheliști nu povestesc aceeași parabolă. În parabola din Evanghelia după Sfântul Luca, o investiție egală, o mină încredințată fiecărui servitor, fructifică venituri inegale. O mină fructifică alte cinci în mâinile unui servitor și zece în mâinile altuia. De aceea, nici servitorii nu primesc răsplată egală. La evangelistul Matei, dimpotrivă, raportul este în funcție de banii încredințați, de aceea răsplata este egală; la sfântul Luca, răsplata este inegală deoarece, repet, aceeași bani sunt valorizați diferit de slujitori, unii mai mult, alții mai puțin.

Dar vedeți, preaiubiții mei, atât într-o parabolă, cât și în cealaltă, Dumnezeu nu revine imediat pentru a cere socoteală de banii pe care i-a dat servitorilor, ci lasă să treacă mult timp. Vedem că și în parabola viei, după ce o încredințează viticultorilor, pleacă într-o călătorie lungă; prin toate acestea ni se dă să înțelegem îndelunga răbdare cu care Dumnezeu ne pășuiește. De asemenea, mi se pare că întrevăd, în aceste parabole, o aluzie la învierea generală. Să remarcăm întâi de toate că în această parabolă a talanților nu ni se vorbește nici despre vie, nici despre viticultori, ci toți sunt lucrători; asta deoarece aici Mântuitorul nu vorbește doar căpeteniilor evreilor sau poporului, ci, în general, tuturor oamenilor. Și, fiți atenți, preaiubiții mei, că atunci când acești servitori se apropie de Stăpânul lor pentru a-i oferi ceea ce ei au câștigat prin munca lor, recunosc, în mod minunat și liber cu toții, atât ceea vine de la ei, cât și ceea ce le-a fost încredințat de Stăpân. Unul îi spune cu smerenie că a primit cinci talanți, iar altul doi și spun amândoi, cu smerită recunoștință, că de la el au primit înzestrarea de a-i fructifica. Astfel ei dau mărturie explicită despre mulțumirea lor, atribuind Stăpânului rodul fructificării talanților. Care este răspunsul Stăpânului: *bine! servitor bun și fidel*. Într-adevăr, înseamnă a fi bun atunci când ne străduim să fim atenți nevoilor fraților noștri și să le venim în ajutor: *fiindcă ai fost fidel peste puțin, îți voi încredința mult; intră în bucuria Stăpânului tău!* În aceste cuvinte este concentrată toată fericirea vieții viitoare. Însă acelui servitor leneș și delăsător nu i se adresează asemenea celorlalți: cel care a primit un talant vine și îi spune: *Stăpâne, știam că ești un om aspru, care seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai împrăștiat*, de aceea,

temându-mă de tine, am ascuns talantul tău în pământ: *iată-l, ai ce este al tău!* Stăpânul îi răspunde pe același ton: *servitor rău și leneș! Știi că secer unde n-am semănat și adun de unde n-am împărțiat; deci trebuia să depui banii mei la bancheri, iar la venirea mea, aș fi retras ce este al meu cu dobândă;* adică, tradus pentru noi astăzi, reproșul Stăpânului înseamnă: nu ar fi fost preferabil să vorbești, să-i avertizați și să-i sfătuiți pe frații voștri? Nu mă ascultă și nu mă cred, îmi veți spune! Dar ce vă interesează pe voi dacă nu vă ascultă sau dacă nu vă cred? Am putea oare vedea ceva mai frumos decât un asemenea comportament? La oameni nu stau așa lucrurile, însă cel care a fost atât de generos încât să încredințeze toată averea lui servitorilor este obligat, de asemenea, să le ceară fructificarea a ceea ce au primit.

Dumnezeu cere mai puțin servitorilor săi: *trebuia, spune el, să depui banii mei la bancheri, și atunci eu însumi aș fi cerut bancherilor fructificarea banilor încredințați la revenirea mea.* Acest termen, fructificarea, trebuie înțeles în sensul practicării faptelor bune. Ar fi trebuit, așadar, să faceți ceea ce este cel mai ușor și să vă bizuiți pe mine în ce privește ce este mai greu. Însă, deoarece nu ați făcut asta, luați de la el talantul și dați-l celui ce are zece talanți! Fiindcă se va mai da acelora care au deja și vor fi în prisosință, însă celui care nu are, i se va înlătura și ceea ce are; adică, celui care a primit de la Dumnezeu darul științei în folosul semenilor și care nu se folosește de el, îl va pierde complet. În schimb, cel care împărtășește cu înțelepciune și multă grijă ceea ce știe, va vedea înmulțindu-se tot mai mult darul primit, pe care celălalt îl asfixiază și îl distruge prin lenevia lui. Însă, nefericirea celui servitor leneș și neglijent nu se termină doar cu aceste cuvinte, ci îndată vine și sentința finală: *pe servitorul netrebnic aruncați-l afară în întuneric: acolo va fi plânset și scrâșnirea dinților!* Fiți atenți, așadar, preaiubiții mei, că nu doar uzurpatorii și hoții care fură bunurile altora, nici doar cei care se comportă violent, vor fi condamnați de Isus Cristos la flăcările iadului, dar/ci și cei care sunt leneși în a face binele.

Fiți atenți, preaiubiții mei, la aceste cuvinte înfricoșătoare și, atâta timp cât mai avem, să lucrăm serios la mântuirea noastră. Să luăm untdelemn în candelile noastre și să facem să rodească talantul nostru pe care Dumnezeu ni l-a încredințat; dacă vom trăi în lenevie și lașitate, nimeni nu va avea, în ziua de apoi, milă de mizeria noastră și de lacrimile vărsate. Vedem că cel ce a îndrăznit să intre în sala ospățului de nuntă al Sfintei Evanghelii cu haina murdară s-a condamnat pe sine prin tăcerea lui și că tot ceea ce putea juca în favoarea lui nu i-a fost de niciun folos, de aceea a fost aruncat afară, în întuneric, unde este plânset și scrâșnirea dinților. Același lucru vedem că se petrece și cu servitorul leneș: chiar dacă dă înapoi talantul primit, nu scapă de judecata și de mânia dreaptă a Stăpânului său.